

Socialinių paslaugų kokybės priežiūra: ką svarbu žinoti savivaldybėms?

Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie SADM
Įstaigų priežiūros skyriaus darbuotojai
Audrius Natkevičius / Jurgita Jokubauskienė

Socialinių paslaugų įstatymas

- pareigos, atsakomybės, ...

Socialinių paslaugų kokybės reikalavimų aprašas

Viešojo administravimo įstatymas

- kaip turi būti atliekama ūkio subjektų priežiūra

Kiti teisės aktai

- viešųjų – privačiųjų interesų derinimas
- asmens duomenų apsauga
- ...

Socialinių paslaugų įstatymas nuo 2029 m. (1)

- socialinių paslaugų kokybę vertinama vadovaujantis socialinių paslaugų kokybės reikalavimais.

Socialinių paslaugų įstatymas nuo 2029 m. (2)

- SPPD teikia metodinę pagalbą savivaldybėms dėl socialinių paslaugų kokybės vertinimo bei šioms paslaugoms keliamų reikalavimų taikymo praktikos.

Viešojo administravimo įstatymas

reglamentuoja (ir) ūkio subjektų priežiūrą.

Kas yra ūkio subjektų priežiūra?

- laikoma, kad viešojo administravimo subjektas vykdo ūkio subjekto veiklos priežiūrą, jeigu **atlieka ūkio subjekto veiklos patikrinimus**;
- VAI nuostatų analizė (31 str. 1 ir 2 d.) suponuoja išvadą, kad **metodinė pagalba ir ūkio subjektų veiklos patikrinimai** yra būtent tos kvalifikuojančios funkcijos, kurios apibrėžia ūkio subjektų priežiūros institucijos kompetenciją.

ŪS veiklos priežiūros principai:

- minimalios ir proporcingos ūkio subjektų veiklos priežiūros naštos
- nediskriminavimo
- planavimo
- viešumo
- metodinės pagalbos teikimo
- funkcijų atskyrimo
- rizikos vertinimo

Ūkio subjektų vykdomos veiklos patikrinimai:

- planiniai;
- neplaniniai

Siekiant atlikti planinį patikrinimą:

- patvirtinti patikrinimų plano sudarymo kriterijus, planinių patikrinimų atlikimo tvarką ir trukmę įtvirtinančias taisykles,
- patvirtinti ŪS veiklos rizikingumo vertinimo tvarką;
- atlikti ŪS veiklos rizikingumo vertinimą;
- patvirtinti patikrinimų planą (+ tinkamai informuoti ŪS).

Ūkio subjektų rizikingumo vertinimas:

- tai sistemingas procesas, kurio metu priežiūros institucijos analizuoja ūkio subjekto veiklos atitiktį teisės aktų reikalavimams, ankstesnius pažeidimus, veiklos pobūdį bei galimą žalą visuomenei, aplinkai ar kitoms teisės normų saugomoms vertybėms.
- leidžia nustatyti priežiūros prioritetus, efektyviai paskirstyti išteklius ir užtikrinti, kad didžiausią riziką keliantys subjektai būtų tikrinami dažniau, o mažai rizikingiems subjektams būtų taikoma mažesnė administracinė našta.

Siekiant vertinti rizikingumą:

patvirtinama tvarka, kurioje, atsižvelgiant į galimos žalos mastą, jos pasireiškimo tikimybę, numatomi kriterijai, konkrečios jų vertinimo reikšmės ir kt.

EIMIN gairės

Kaip vertinamas rizikingumas?

- sudaromas pilnas ŪS (pagal atskiras paslaugas) sąrašas;
- pagal kiekvieną nustatytą kriterijų priskiriami vertinimo balai.

Į patikrinimų planą daugiausia įtraukiama rizikingiausių įstaigų.

Rizikingumo vertinimo pavyzdys

	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
	Įvedama informacija							Apskaičiuojama informacija							
	Pirminės licencijos išdavimo data	Planinis paslaugų gavėjų skaičius (vnt.)	Quality Rights vertinimai	Skundų skaičius (visi gauti, vnt.)	Aktualių skundų skaičius (vnt.)	Paskutinio vertinimo data	SADM Centralizuoto vidaus audito skyriaus vertinimo data	Laikotarpis nuo paskutinio vertinimo (balas)	Laikotarpis nuo lic. išdavimo, jei nebuvo dar vertinta (balas)	Veiklos pobūdis (balas)	Paslaugų gavėjų skaičius (apskaičiuotas balas)	Quality Rights vertinimas per 5 metus (balas)	Aktualūs skundai, pranešimai (apskaičiuotas balas)	SADM Centralizuoto vidaus audito skyriaus vertinimas	Bendras balų skaičius
	2014-07-31	99				x		0	40	20	10	FALSE	0	0	70
	2014-11-07	66				x		0	40	20	10	FALSE	0	0	70
iai	2014-11-24	60				2014-09-30		40	FALSE	20	10	FALSE	0	0	70
	2014-12-10	63				2014-08-14		40	FALSE	20	10	FALSE	0	0	70
ai	2015-12-29	100				x		0	40	20	10	FALSE	0	0	70
is	2014-12-10	136				2016-03-14		30	FALSE	20	20	FALSE	0	0	70
i	2013-07-02	135				2016-11-09		30	FALSE	20	20	FALSE	0	0	70
	2017-06-30	104				x		0	30	20	20	FALSE	0	0	70
	2013-08-05	330				2018-04-12		20	FALSE	20	30	FALSE	0	0	70
i	2013-12-03	239		2	2	2023-01-06		0	FALSE	20	30	FALSE	10	0	60
	2014-12-15	45				2014-10-09		40	FALSE	20	0	FALSE	0	0	60
	2014-11-24	32				2014-08-01		40	FALSE	20	0	FALSE	0	0	60
ii	2014-07-23	40				2015-12-03		40	FALSE	20	0	FALSE	0	0	60

Neplaniniai patikrinimai

Reikia patvirtinti neplaninių patikrinimų tvarkos aprašą ir trukmę, atrankos neplaniniam patikrinimui kriterijus įtvirtinančias taisykles.

Atliekami:

- atsižvelgiant į gautą informaciją dėl galimai netinkamos veiklos;
- preliminariai įvertinus informacijos patikimumą, kitus turimus duomenis ir pan.;
- priėmus motyvuotą sprendimą.

Poveikio priemonių tikslas:

- skatinti teigiamus elgesio pokyčius,
- užkirsti kelią pakartotiniams pažeidimams,
- motyvuoti ūkio subjektus laikytis teisės aktų reikalavimų.

Vieši ir privatūs interesai

Viešojo intereso principai

- skaidrumas
- nešališkumas
- atsakomybė
- lygiateisiškumas

Valstybės tarnyboje dirbantys asmenys turi veikti vadovaudamiesi viešuoju interesu, siekdami efektyviai ir skaidriai vykdyti jiems pavestas pareigas.

Interesų konfliktų kontrolė ir prevencija:

- viešų ir privačių interesų deklaravimas
- nusišalinimas
- kontrolė ir priežiūra
- atsakomybė

Kada reikėtų nusišalinti?

Interesų konfliktas gali atsirasti, kai valstybės tarnyboje dirbantis asmuo:

- **turi asmeninių ar finansinių ryšių su vertinamu ūkio subjektu** (pvz., jei tarnautojas ar jo artimieji yra vertinamo subjekto akcininkai, darbuotojai ar kitaip susiję su juo);
- **yra glaudžiai susijęs su kitomis socialines paslaugas teikiančiomis įstaigomis** (turi ryšių su subjektais, kurie konkuruoja su vertinamu ūkio subjektu – tai gali paveikti jo nešališkumą);
- **yra asmeniškai suinteresuotas vertinimo rezultatais** (pvz., jei vertinimo rezultatai gali tiesiogiai paveikti tarnautojo asmeninę ar profesinę padėtį).

Asmens duomenų apsauga

- vertinimo ataskaitose teikiama nuasmeninta informacija.

Ačiū už dėmesį